

Waraga ma co Ebraniin Tafa'da tumma

Tatalaana yungngo agarigiri co kadu ma kaniisa tanno Yahüüdü no. I'i uu'bu eege ka nanggeedi a'da kütü ka takidhö ka tamma tanno eene ka uuru ma kadu kadalinggo eege.

Waraga ya ala angnga a'da Yasu i'i ya 'Bii'bala ma Masala. I'i ana türü adagii'bi kadhangga na Yahüüdü ka tamma kene no, i'i agu'daana dhorro adagii'bi nagane'bi ma 'billi, agu'daana dhorro adagii'bi Müüsa, ya anangnga seriye ya Masala a Yahüüdü ya. I'i agu'daana dhorro adagii'bi ka'boge ma Yahüüdü, kudumma iini taalo agüünü nümö ya toroko ya. I'i ümmünü eyi yiini kada nümö ma tiri ma tagala tatoroko na kadu nye'd'de ka naguuru nye'd'de. A tatalaana afünügü nagiide ko'do nja iiya ma 'büdhülü na aganeene a tamma no. I'i adirina eema a kadu ma kaniisa a'da eege tütü ka tamma ka Masala taalo kama türü ma eema tiya Yasu ka talinggo ya.

Tumma na Masala nja 'Bii'bala tiya oono

¹ 'Billi Masala magürünü nagane'bi kadageema nja kafaafa ma angnga a naguuru nja nafini kada tonggoonyo.

² Lakiini ka naguuru tanno eere no, mageema nja angnga a 'Bii'bala tiya oono, ya ara takarna

ka eema nye'd'de yoono ka tadina 'büd'hülü ana i'i ya.

³ 'Bii'bala i'i ya töyeene ma tïdhïndhï ma Masala i'i ya koronggore ma taneene tanno oono afa ka eema nye'd'de a türü ma tumma tanno iini, a kini ka ndagala tatoroko naaja emmi ka nüüsö ma kuri ma tïdhïndhï ma Masala ka 'dotombo'do.

⁴ Nggeege i'i ïdhïndhï adagii'bi kadhangga kudumma iini ka a'duga eere adagii'bi naga-reene neene.

⁵ Taalo Masala miki a tadhangga töccö,

“O'o no 'Bii'bala tiya eede,
a'a nageene o'o ka uuru tanno.”

Miki afe'de,

“Ara ta Pupa tiya iini
ata 'bii'bala tiya eede.”

⁶ Ka Masala ka agürünü 'Bii'bala yoono ya dhidha ya ka 'büd'hülü ya, miki a'da,

“A kadhangga ma Masala tüürü kini kidha.”

⁷ A Masala meema tumma ma kadhangga miki,

“Marü'bü kadhangga kada tanya,
a kadu ma linggo noono ka nagonggo'do ma ïssi.”

⁸ Lakiini kudumma ma 'Bii'bala miki,

“Ka Masala, tauugaara nüüdü kara tütü turi
ta'billi,

a kuufi ma tauugaara ta tiya üüdü dhorro
turi.

⁹ Nasaasa o'o tumma no dhorro nanu ka tanno atoroko no,

zungngo a Masala, Masala müüdü ka tagesse
o'o
masiri uu'ba üdü ka üüdü ma dhodho masa
ka titaalo manangnga a kijöögö.”

10 Miki afe'de,

“Ka Uugaara, narü'bü 'büdhülü ka dhidha,
narü'bü o'o 'dotombo'do ana iisine ma o'o.

11 Eege kara tamanyaga, ara o'o ka tütü,
kara toorodo afa ten'di.

12 Ara o'o ta'dukunjaana eege ko'do
afa ten'di ka tem'bele,

lakiini o'o naganuuru nüüdü taalo kara titaalo.”

13 Taalo Masala miki a kadhangga,

“Emmi kede ka nüsö ma kuri kita,
ara a'a tanangnga diidi yüüdü küdü
ka uune nasiri kene.”?

14 Kadhangga eege ka nagoronggore tanno linggo
ada Masala, na oono ka kürünü eege köö'dö
takarna ka toolonadene?

2

Aaga adinö ko'do

1 İkiri angnga kara tagümmü talaana na 'diila
naaja ka taföönyö no ii'di angnga tagaama.

2 Üürü tumba na kadhangga ka tageema no
katimin'da ya, ömö'di ya asilli tumba no anu
kide ya, ara taluna tapusu adene miini ka teyi.

3 Ara angnga tarünö nya aja ka tagüünü tö'bö
a toolonadene tanno idhindhî? Na Uugaara ka
tatiraana ana oona miini ka dhidha, a kadu na
föönyö no kiki angnga a'da katimin'da.

⁴ A Masala tamma ka tumma tanno eene ana eema keefe yoono ka tagalinggo ya nye'd'de a türü ka tatonggoonyo ana eema tiya oono ka amana a kadu a Koronggore tiya Insili ya.

Yasu afeene nja nagöre tanno iini

⁵ Taalo Masala manangnga kadhangga kada naguugaara ma 'büd'hülü tiya ara tö'dö, yïidi ka tageema miini ya.

⁶ Afa ma sorne ka tiki a'da,
“Ömö'di a'da minna nagüigü tumma miini?
Tadü'd'dü a'da minna na o'o tafa kini?”

⁷ Nagalinggo o'o i'i ka idhilli ka ta'buugu ka kadhangga keere,

nanangnga ndalembö iini nja tidhindhî,

⁸ nanangnga eema in'dili kini ka uune.”

Iki a'da Masala manangnga i'i ka tauugaara ma eema in'dili eema nye'd'de kungngo iini, lakiini taalo angnga kiji tadü'd'dü ka tauugaara ma eema nye'd'de 'bitingngö.

⁹ Lakiini kiji ungngo Yasu ömö'di ya agalinggo adene idhilli ka ta'buugu ma kadhangga ya, amang kini a türü ma Masala ara teyi ka üüdü ma kadu nye'd'de kiji ungngo i'i a türü a tidhindhî, kudumma iini ka teyi a tadhügürü.

¹⁰ Tumma dhorro Masala oogo mungngo marü'bü eema in'dili ma tidhindhî tanno oono, kono ka anangnga Yasu ka tinsili ka dhügürü, tö'dö ana laala kadhabbu ka toolonadene nye'd'de.

¹¹ I'i amana kadu ka tinsili ka tatoroko tanno neene i'i nja kadu tanno insili no nye'd'de, pupa

yeene unggodho. Yungngo Yasu ka taalo ana modolo ma tümmünü eege a'da nagöre.

¹² Iki,

“Ara a'a teema nja nagöre tanno eede ana eere tiya üüdü nawe tüüsü ka kaniisa.”

¹³ Iki afe'de,

“Ara a'a tümmünü eyi yeede a Masala.”

Afada iki afe'de,

“A'a nungngo kita nja laala tiya Masala ka anangnga a'a ya.”

¹⁴ Aga laala katosso ka tuu'da nja eriidö, a Yasu osso kide nja eene afeene afa eege amang ka inde tanno iini tiidi Ebliisi ya ana türü ma inde.

¹⁵ Oolona kadu no ka kasaga, eene kari'ba inde ya.

¹⁶ Taalo i'i ö'dö toolona kadhangga, lakiini i'i ö'dö toolona laala ya Abrahiim.

¹⁷ Nggeege ikiri kara tafeene nja nagöre tanno iini ka eema in'dili, amang kini tana 'bangnga ada uugaara ma ka'boge ya adho ka fiini ka linggo na Masala, amang kini taagala tatoroko na kadu.

¹⁸ Kudumma iini ana oona miini adhügürü adaka'b'badene amang kini toolona kadu na a'b'badene no.

3

Yasu agi'bi Müüsa

¹ Nggeege nagöre eede na ma kaniisa no insili no na osso ka tümmüneene ma 'dotombo'do,

aaga iiri Yasu ya tafiini ma tamma tanno aja uugaara ma ka'boge yaaja ka tamma kini ya.

² I'i ümmü tumma na ömö'di tiya agesse i'i ya, afa ma Müüsa ka tagümmü tumma ma Masala ka 'di ma Masala nye'd'de kungngo.

³ Yasu i'i yungngo idhindhi adagii'bi Müüsa afa ma tatürü'böönö ka tidhindhi adagii'bi 'di ka eyi tiya iini.

⁴ Ömö'di ya arü'bü 'di ya inggide, lakiini Masala oogo mungngo marü'bü eema in'dili.

⁵ A Müüsa aga'diila ka 'di ma Masala nye'd'de kada ömö'di ma linggo eema tumma na ara teemadene ka naguuru tanno tö'dö no.

⁶ Lakiini Almasihi kada 'Bii'bala ya a'diila ya ka 'di ma Masala. Angnga ka 'di tiya iini, üürü kafa angnga taalo kari'ba angnga ma tafa ka eema tiya aja ka tindhigi i'i ya.

Aaga adinö ma kadu na taalo kamma no

⁷ Afa ma Koronggore tiya Insili ya ka tiki,
“Uuru no kada kara taföönyö 'bugeyi ya Masala ya,

⁸ aaga fa tasilli tumma miini
afa tiya maaga ka tagüüni ka uuru ma ta'b'badene ka dhüile ya kungngo.

⁹ Kita a kafaafa ma aaga ka taka'b'ba kagawwa a'a ka eedi kiji linggo neede nja eene a nagürüünü kukumu kadu keera.

¹⁰ I'i yungngo eede ka tagoroo'bo nja sere tiya niki a'da,

‘Nanggeedi neene turi kungngo kaama, taalo kussu nafiini yeede.’

¹¹ A'a naküdöönö ka tagoroo'bo tanno eede,

'Eege taalo kara co ka talingnge tanno eede.' "

¹² Nagöre eede, aaga adinö ko'do, ömö'di könö ana kada afa tana eedi ya toroko ya, amma ka Masala apadaga oona keere ka Masala tammo efe ka 'di mo.

¹³ Adha ya, aaga fünügünja ko'do 'bucca kudumma tumma ma uuru kungngo ka sorne ii'di tatoroko tiisini ömö'di öccö ana kada asilli eema.

¹⁴ Angnga ka unggodho nja Almasihi kaja kara tagümmü ajeene dhorro ta'billi ata'diila tanno aganna kaja ka dhidha no.

¹⁵ Sorne ma Masala iki,

"Uuru no, kada ka taföonyö 'bugeyi ya Masala, aaga fa tasilli eema afa maada ka tagasilli tumma na Masala kungngo."

¹⁶ Kadu öccö eege kungngo kakaanu ka tumma? Taalo kadu no nye'd'de na Müüsa ka öö'dö ana eege ndama Misiri no?

¹⁷ Kamada eege kungngo a Masala ka tagoroo'bo ada kene a nagürüünü kukumu kadu keera no? Nja kadu tanno agüünü tatoroko no ka'dinggö kaaya ka dhüle.

¹⁸ Kamada eege kungngo a Masala ka taküdöönö a'da taalo kara co ka talingnge tanno oono? Taalo kadu na silli tumma noono no?

¹⁹ Kiji angnga eege taalo kambaanya co, kudumma eene kitaalo kamma.

4

Uuru ma Sa'bidi uuru ma talingnge

¹ 'Bitingngö Masala mafa'da fiini co 'di tiya oono angnga ka tadinö ko'do ii'di ömö'di könö tüiri eyi yiini ka tütü ka teene.

² Kaföönyö angnga tumma na 'diila no afa meene ka taföönyö kungngo, lakiini eege taalo kümmü niimö ka tumma tanno eene ka taföönyö no, kudumma eene taalo kamma kide.

³ A 'bitingngö angnga na amma no, ara angnga co talingnge ma Masala, kudumma oono ka tiki, "Naküdöönö a'a a tagoroo'bo 'do

'Taalo kara co talingnge tanno eede.' "

A'da asa linggo no tagalinggo adene ada jiddi ma uuru ma 'büdhülü ka tarü'bü adene,

⁴ kudumma oono ka tiki ka sorne ka tumma uuru tanno iidümmü kafünü eera no, "A Masala talingnge ka linggo tanno oono nye'd'de kungngo ka uuru tanno iidümmü kafünü eera no."

⁵ Miki afe'de, "Taalo kara co ka talingnge tiya eede."

⁶ Üürü kadu na föönyö tumma na 'diila no ka dhidha asa kitaalo kinynyo ka talingnge ma Masala kudumma eene ka silli eema, a kadu könö kinggide kara co ka talingnge tanno miini no.

⁷ Yungngo Masala ka kusu uuru kide ana eere a'da uuru no, afa moonno ka tema ana onngo'do tammo Dawud 'billi miki, "Kada ka föönyö 'bugeyi ya Masala ka uuru tanno ya,

aaga tafa tasilli tumma iini.”

⁸ Ka Yashu kara takunggu eege ka talingnge, taalo Masala mageema tumma ma uuru könö afe'de.

⁹ Lakiini öreene uuru ma Sa'bidi talingnge na kadu tanno Masala.

¹⁰ Kudumma ömö'di tiya inynyo ka talingnge ma Masala ya, ara talingnge ndama linggo tanno iini afa ma Masala ka lingnge ka linggo tanno oono kungngo.

¹¹ Kada kardha ku'bu amang kaja co ka talingnge tanno miini no, ii'di ömö'di öccö ta'dinggö ma tuurna fiini yeene keere ma tasilli eema.

¹² Tumma na Masala ka tinö ka linggo, kana kuri kadagii'bi kulu'ba ma ana na'dugugini keera mo, ara teedhe kadara co ta'buugu tiya tuu'da nja koronggore, nja tuu'da agillö nye'd'de, nja 'dongnge nja ku'buuni, ümmü tumma ma üüdü nja tumma ma eedi.

¹³ Taalo niimö mitaalo ussudene ka Masala kidha, eema nye'd'de ijidene kada 'döngngönyö kono ka iie, ara angnga tagöö'dö kono kidha.

Yasu ya ta'boge tiya dhabbu ya

¹⁴ Nggeege kada kümmü tumma ma Yasu 'Bii'bala ya Masala ya dhorro ya, i'i ya Uugaara ma Ka'boge ya idhindhi ya, ata'da aco 'dotombo'do.

¹⁵ Kudumma uugaara ma ka'boge yaaja taalo agi'di ma tana 'bangnga ma angnga ka tagi'di tanno aja, i'i aka'b'badene afa angnga. Ta'b'baana in'dili illi i'i taalo agüünī tatoroko.

¹⁶ Fa kaja angnga caago a kööyö ma türü a tamma dhorro, amang kaja taduna 'bangnga nja türü, akinyi angnga kaja kara tasaasa.

5

¹ Kudumma uugaara ma ka'boge agonadene ndama kadu tanno iini ümmünüdene ma tal- inggo ada linggo ma Masala eene miini ka tirri ma tafaana ma tatoroko ka kadu ka oona iini.

² I'i ambaanya tana 'bangnga ma nagaaga nja kadu tanno aama no, kudumma iini ka eyi tiya iini agi'di.

³ Nggeege i'i ya ama tirri tatoroko ma eyi tiya iini nja tatoroko tanno kadu.

⁴ Taalo ömö'di ma tümmünü eyi yiini kada uugaara ma ka'boge, illi a Masala ka tümmünü i'i iini afa moonno ka tagümmünü Harüün kungngo.

⁵ Almasiihi afe'de taalo afünügü eyi yiini ko'do a'da amang kini ta uugaara ma ka'boge, lakiini Masala miki iini,

“O'o na 'Bii'bala tiya eede
nageene a'a o'o ka uuru tanno.”

⁶ Afada miki ka 'buugu töccö afe'de,

“O'o na ta'boge ta'billi
ma ta'duga 'buugu ya Maliksadik.”

⁷ Ka naguuru tanno Yasu ka takaleefe ka 'büdhülü afara ka Masala a tumma ko'd'do nja 'biidi ma iyye co ömö'di tiya ara tambaanya toolona i'i ka inde, ada aföönyö kudumma tamma tanno iini nja tümmünü eyi iini.

⁸ A'da i'i aga 'bii'bala agalaadene ka taföönyö eema ndama kita iini ka tadhügürü ya.

⁹ Kini kara tasere adhabbu ikirī anda nduguli ma toolona ta'billi ma kadu tanno aföönyö tumma niini no.

¹⁰ Kudumma Masala ma kummünü i'i a'da a ta uugaara ma ka'boge akarna ka 'buugu tiya Maliksadik.

Aaga fa tanu ka tumma ma Masala

¹¹ Tumma kadhabbu eede ka asaasa teema eege, lakiini kiideene tasaana ku'bu miini, kudumma ada ka titaalo kaföönyö eema areere.

¹² Tumma dhorro, ta'bitingngö aaga ta kata-laana, kasaasa aaga ömö'di alaana aaga ka tumma ma timin'da na Masala na dhidha no afe'de. Kasaasa aaga siiga taalo kuri ya kidhö ya.

¹³ Ömö'di ya aleefe tooye siiga ya, i'i aleefe tidhilli taalo ussu eema ya a'diila ya.

¹⁴ Lakiini kuri ya kidhö ya, ama kadu tanno iifi no, na agalaadene kussu nümö ya a'diila ya nja tiya toroko ya.

6

¹ Nggeege kada kasisigi co aadha ka talaana ma Almasihi ma ta'dara, nggeege fa ka talaana tanno dhidha ma Almasihi ara kico kada ömö'di dhorro. Ungngo tafa tamana kadese ma taadha ka linggo tanno ma inde no afe'de nja tamma ka Masala,

² talaana ma tambeese nja tümünü iisine ka kadu ka nanggüüdü nja tafiki'dö ka inde nja tapusu adene ta'billi.

³ I'i yungngo aja kara tagalinggo a Masala ara tamma kide.

⁴ A tiideene a kadu na kannu ka töyeene ta ungodho, kagolo eema ma 'dotombo'do ya a'diila ya, kussu ka Koronggore tiya Insili ya,

⁵ kagolo tumma nja Masala na 'diila no nja eema ma türü ma ürüünü tiya ara tö'dö no,

⁶ Kassa ka taadha ka tumma ma Masala, a tafada ma tapadaga eege ka tamma a'da kaadha ka tatoroko, kiideene 'do kudumma eene ka bünnü 'Bii'bala ma Masala ka salii'bi teera kanangnga modolo iini ka oona.

⁷ 'Büdhülü in'dilī a kooye 'büidī ma toambo'do ka tede ada kide 'bucca, a naafa tafü'döönö kide ka'diila ma kadu tanno adinügi no ka üüdü meene ka'duga baraka ma Masala.

⁸ Lakiini 'büdhülü kara teene immi nja ooyo tiya atoroko ya, ara linggi ma Masala tümümü i'i üpünja ka issi a tonyoko.

⁹ Keema ungnö tumma no, kateefe ma a'a, a'da kussu ungnö a'da eema ya a'diila ungnö ada ara tanangnga aaga ka toolonadene.

¹⁰ Masala taalo müüni ada kadu ku'bu taalo mara tüürü ma eema tiya ada ka tagalinggo ya nja tasaasa tanno ada kaala oono ka eema tiya kamana a kadu tanno oono, aaga taleefe talinggo ada eene.

¹¹ Lakiini ungnö kasaasa a'da aaga tütü ka linggo tanno miini no nggeege turi amang ka eema tiya ada ka tindhigi ya tananja aaga ya a timin'da.

¹² Taalo ungnö kasaasa a'da aaga tadhunu, lakiini aaga tafeene nja kadu tanno amma

ka Masala kidhi oona ku'bu kaduna nïimö ya Masala ka tiki eene ya.

Tumma na Masala ka timin'da

¹³ Ka Masala ka tageema nja Abrahiim maküdöönö ka eyi tiya oono a'da taalo ömö'di ma tagii'bi eyi tiya iini aküdöönö ana eere tiya oono.

¹⁴ Miki iini a'da, "Tumma dhorro ara a'a tanangnga baraka o'o nanangnga laala o'o dhabbu."

¹⁵ Yungngo Abrahiim ka takidhi oona ku'bu aluna nïimö ya Masala ka tadirina iini ya.

¹⁶ Kadu kaküdöönö ana ömö'di tiya adhabbu eene, a taküdöönö tïmmünü nïimö ya ageemadene kindinaana ku'bu kaadha ka ta'digineene.

¹⁷ Kudumma Masala masaasa tanangnga nafïini ma taneene tanno oono ka tussu adene ka kadu tanno ara takarna ka tumma tanno oono ka tatiraana no, oogo ma tiraana a taküdöönö.

¹⁸ Masala magüüni tumma no, ma eema inggide eera taalo ara tatenggere, iideene 'do a Masala ka tatoroko i'i yungngo aja katümmü tïndhigï na ananja angnga no, tafünügü angnga ko'do.

¹⁹ Tïndhigï no kungngo aja afa nïimö tiya afa kaja ka koronggore ka takïdhö afa kaja aco a taneene keere ma ten'di.

²⁰ Yasu inynyo kannu kaja kidha ka üüdü ma angnga anda uugaara ma ka'boge ta'billi ka 'buugu ya Maliksadik.

7

Maliksadik ya ta'boge ya

¹ A Maliksadik ya aga uugaara ma Salim ta'boge ma Masala tammo dhabbu mo. Maliksadik akoreene nja Abrahiim kini ka ndafada ka koro'bo tiya iini nja naguugaara ya, anangnga baraka iini.

² Abrahiim agona unggodho ndama eema yiini ya ada'baaga ya, eere yiini ya dhidha ya, i'i ya "Uugaara ma ta'diila," afe'de "Uugaara ma Salim" iki a'da, "Uugaara ma tööjülü."

³ Taalo pupa iini a niimö titaalo kini a kadaada titaalo kini, taalo ageenedene, taalo a teyi, lakiini i'i afeene nja 'Bii'bala ma Masala ara tütü kada ta'boge ta'billi.

⁴ Aaga iji tidhindhi niini, salla faafa ma angnga Abrahiim anangnga faana ma 'dakeyi ma al-maala tiya iini ku'bu ndama eema ma koro'bo.

⁵ Lakiini ka'boge na laala tiya Laawi no, seriye iki a'da kama eema ka kadu na nagöre tanno eene no 'dakeyi, kudumma eene kada laala tiya Abrahiim.

⁶ Lakiini Maliksadik taalo 'bii'bala ya Laawi, lakiini i'i agona eema ya ada'baaga ka Abrahiim anangnga baraka iini, i'i ya Masala ka timi'di tumma nja iini ya.

⁷ Taalo niimö ya toroko kide ma ömö'di tiya adhabbu ya ka anangnga baraka a tiya idhilli ya.

⁸ Katamana eema tiya ada'baaga ya, ya ka'boge a kadu na aaya no eege kungngo kamaana. Lakiini ömö'di ya a'duga ya ikiri ka tussu adene a'da i'i ya efe ka 'di.

⁹ Ara angnga tiki a'da, Laawi ka eyi tiya iini ama eema ya ada'baaga, anangnga ku'bu ka nñisö tanno Abrahiim.

¹⁰ Kudumma iini ka takaleefe ka Abrahiim ka sikiri ka uuru tanno Maliksadik ka toreene nja iini no.

Yasu afeene afa Maliksadik

¹¹ Üürü tadho ka fñini kalinggo adene a tata'boge na Laawi a'da i'i yungngo ama seriye ya kadu ka'duga, taalo angnga kasaasa ta'boge ka öö'dö ma ta'duga 'buugu ya Maliksadik taalo ya Harüün.

¹² Üürü katenggere tata'boge, ara seriye tatenggere tekere.

¹³ Ömö'di ya kadu ka teema tumma miini ya, ama siliga töccö, taalo ömö'di anna ka siliga tiya iini agalinggo ta ta'boge.

¹⁴ Kussu angnga a'da Uugaara yaaja ö'dö ndama siliga tiya iini ya Yahüüsa, Müüsa taalo adiri tumma ma kadu tanno, kini ka keema tumma ma ka'boge.

¹⁵ A tumma nñidi ka tirina no kussu adene dhorro, üürü ta'boge könö abbü 'dala afa Maliksadik.

¹⁶ Ömö'di ya ümmü adene kada ta'boge taalo ndama tumma na nakömö'di nja kadaada, lakiini a türü ma tefe ka 'di na taalo kara titaalo no.

¹⁷ Sorne eema tumma miini iki,

“O'o no ta'boge ta'billi

ka 'buugu ya Maliksadik.”

¹⁸ Tumma ma 'billi no kara co keere, kudumma eene ka tagi'di, taalo ö'dö keere a nñimö.

19 Kudumma seriye tiya Müüsa taalo atiiimö linggo dhorro, yungngo tindhigi na 'diila no anangnga kadu ka kete ka Masala ana eege.

20 Taalo kagalinggo adene a'da kitaalo ka taküdöönö kide, a könö taga ka'boge a'da taalo kaküdöönö.

21 Lakiini Yasu akodhodene ada ta'boge a taküdöönö ma Masala miki,

“Uugaara aküdöönö
taalo tagussu kide,

‘O'o na ta'boge ta'billi.’ ”

22 Kudumma ma taküdöönö ya, Yasu i'i yungngo anda tamaana ma timi'di tumma, adagii'bi timi'di tumma na dhidha no.

23 Ka'boge na miini no kadhabbu, kudumma inde taalo kafa kene kafe ka 'di.

24 Lakiini Yasu ya ara tütü ka 'di ta'billi ya, tata'boge miini taalo kara titaalo.

25 I'i 'bitingngö nja angnga 'bucca kungngo, ara toolona kadu na icci ka Masala ana eere tiya iini no, kudumma iini kefe ka 'di ta'billi, miini tageema nja Masala kudumma eene.

26 Yasu i'i ya uugaara ma ka'boge ya a'diila nja angnga ya i'i ya insili, taalo niiimö ya toroko ya kini, taalo osso ka niiimö nja kadu tanno oroko no, a'diniga co fiini ma ndanaaya ma 'dotombo'do.

27 Taalo afeene nja ka'boge töccö taalo ama tara eema ma tirri 'bucca kungngo ma tagala tatoroko niini ka dhidha, assa ka tagala tatoroko na kadu in'dili, i'i akirri ma tatoroko tanno eene

ta unggodho, ma kadu nye'd'de kini ka tümmü eyi yiini ka inde.

²⁸ A seriye ya Müüsa anangnga kadu na ki'di kada naguugaara ma ka'boge, lakiini taküdüönö tumma na Masala kö'dö keere a seriye, tanangnga 'Bii'bala ya insili ya ta'billi ya kide.

8

Uugaara ma ka'boge ma timi'di tumma ma 'bitingngö

¹ Lakiini üüdü ma tumma tanno iidi ka teema no a'da uugaara ma ka'boge ungnö iidi, ya emmi ka niisö ma kuri ma kööyö ma tidhindhi ka 'dotombo'do,

² ya alinggo ka 'buugu tiya insili nja tiya dhorro, ya Uugaara ka tarü'böönö ya a'da taalo ömö'di i'i yungngo arü'böönö.

³ Uugaara ma ka'boge ö'dö ma tirri, ikiri angnga ka tiki a'da, uugaara ma ka'boge yaaja ara tö'dö a niimö ma tirri iini.

⁴ Ka Yasu kara taganna ka 'büdhülü ya, taalo ara taga ta'boge, kudumma kadu kinggide kara tirri afa ma seriye ka tiki kungngo.

⁵ Kadu na kalinggo ka 'buugu tiya insili ya kafeene afa koronggore nja tallappa tiya ka 'dotombo'do ya, ka Müüsa ka asaasa tüüfü fangga, a Masala tö'dö kini miki iini, "Ijöögö, alinggo eema nye'd'de afa ma tiya eede kala o'o ka 'dikinya ya kungngo."

⁶ Lakiini linggo ma tata'boge kananja Yasu ka idhindhi a tanno eene, kudumma timi'di tumma

na ka söödö no nja kadu tanno kagii'bi timi'di tumma na dhidha no, agalinggo adene ka timi'di tumma tanno a'diila no.

⁷ Üürü timi'di tumma na dhidha no ka ka'diila 'dee, taalo kara tagalinggo timi'di tumma könö.

⁸ Lakiini Masala maluna hetti ka kadu miki a'da,

“Uuru kinggide kara tö'dö, Uugaara ka tiki,
ara a'a sa kimi'di tumma ma 'bitingngö
nja 'di tiya Israyil nja 'di tiya Yahüusa.

⁹ Taalo afa timi'di tumma neede nja kafaafa meene

ka uuru tanno eede ka tümmü eege ka niisö
nunggu eege kürö ndama 'büdhlülü ma
Misiri,

kudumma eene taalo kütü ka timi'di tumma
tanno eede,

yunggo eede kafa kene,
a'a na Uugaara na tiri tumma no.

¹⁰ Timi'di tumma neede ka tüünü nja laala ma
Israyil

ka naguuru tanno ara tö'dö no, Uugaara iki.

Ara a'a tanangnga seriye yeede kene ka nang-
güüdü

narigiri ada kene ka nanggeedi neene.

Na ta Masala tammo eene

ka ta kadu tanno eede.

¹¹ Taalo ömö'di ana kene ara talaana kadu na
kete kini

no alla örre yiini tiki iini, ‘Ussu Uugaara,’

kudumma eene kassa ka tussu a'a nye'd'de

ndama ömö'di tiya idhilli ya nja tiya ad-
habbu ya.

¹² Ara a'a ta'duga tatoroko eene ka oona

nitaalo nara tagiigi tam'baga neene afe'de.”

¹³ Tumma na Masala ka timi'di tumma na issi no manangnga timi'di tumma na dhidha no ka tilli a niimō ya illi ya ya ara tamanyaga.

9

Tafara ka Masala ka fangga ma 'būdhūlū

¹ A 'bitingngō tafi'di tumma na dhidha no kaganna fiini ma tūmmū Masala nja fangga ma 'būdhūlū afe'de.

² Fangga magūfūnūnja ka la tiya oono ya dhidha ya, ya koyo ma lamba ka tanna kide mo, tarabeesa nja miteene ma tiri, i'i yungngo ana eere a'da 'buugu tiya Insili ya.

³ Aga kannā keere ma ten'di tiya eera ya, la yeene ka tūmmūneene a'da 'buugu ya Insili dhindho ya.

⁴ Fū'deene ma dahaba ka tadhūgō kondho kide mo, nja sandū ma timi'di tumma ma takūdhū ana dahaba koonā nye'd'de. Sandū ma timi'di tumma mana alman nja kuufi tiya Harūūn ka tasiri kide ya nja maraayo ma timi'di tumma.

⁵ Karoba ma tūdhindhī taganna ka sandū ko'do amana 'buugu ma fa ka takara 'buugu ma tatoroko ka tandha ya, lakiini taalo fiini 'bitingngō ma tesaana tumma no ku'bu nye'd'de.

⁶ Eema nye'd'de aga indinaana ku'bu ta'bitta kungngo, a ka'boge ticci co la tiya dhidha ya a naguuru kalinggo eema ma Masala kide.

⁷ Lakiini uugaara ma ka'boge i'i yungngo icci co la tiya eera ya ungodho ka ūrūnū, itaalo

ara co illi kini ka tūmmūnū erīdō ma tīrri ka nīisō ma tagala tatoroko niini ka tagūūni no nja tatoroko tanno kadu, kadu kūūni a'da taalo kussu iini no.

⁸ Koronggore ya Insili ya eema iki a'da fīīni ma co a 'buugu tiya Insili dhindhō ya, taalo atanfa'da, kudumma la tiya dhidha ya ka aleefe ta'dīngnge.

⁹ I'i yungngo tala angnga ka fīīni ma ūrūūnū ma 'bitīngngō ana eema ma erīdō nja eema ma tīrri ka Masala, itaalo ara tanangnga ōmō'dī ya ūmmū Masala ya ka tinsili ka eedi.

¹⁰ Eema ma tuu'da ma kuri nja tooye nja eema ka tatonggoonyo nja tagunaana ma eema, i'i ara uuru na Masala ka ōō'dō a tumma tōccō.

Erīdō ya Almasihi

¹¹ Almasihi andō'dō kada uugaara ma ka'boge ma eema tiya a'diila ya ya illi ka taganna kita, ada'da fangga mo īdhīndhī mo, ma tīīmō no, ya taalo alinggo adene ana iisine ma ōmō'dī, taalo ama eema ma 'būdhūlū.

¹² I'i taalo inynyo teene miini ana erīdō ma ki'biini nja leefo. Lakiini inynyo a 'buugu tiya Insili ya ta ungodho ana erīdō tiya iini ma kadu nye'd'de ōō'dō a toolona angnga ta'billi.

¹³ Ūūrū erīdō ma nakoromo nja nagodha ya uurunja ku'bu ya nja fū'dō ma 'bileefo amana kadu na nyoro no katinsili, agala eege ka oona.

¹⁴ Taalo erīdō ya Almasihi ya ūmmūnū eyi yiini a Masala a koronggore ta'billi ūmmū eyi yiini a Masala a Koronggore ta'billi ūmmūnū eyi yiini a'da taalo hetti kide, agala nanggeedi naaja ka eema tiya amanaga angnga ka inde ya amang

kaja tagalinggo ada a Masala tammo efe ka 'di mo.

¹⁵ Nggeege ya Almasihi yungngo anna ka söödö ma timi'di tumma ma 'bitingngö, amang ka kadu tanno ümmünüdene no kara takarna ka eema ta'billi nja timi'di tumma, a 'bitingngö eyi kada niimö ma faana anangnga eege ka toolonadene ka tatoroko tanno agüünä adene ka timi'di tumma tanno dhidha no.

¹⁶ Ka ömö'di kara tarigiri timi'di tumma ya, fa ka kadu kussu inde niini, amang kene tussu a'da i'i ya eyi.

¹⁷ Kudumma tumma tanno ömö'di ya ö'dö iini ya, ara teyi a linggo kitaalo kene kudumma ömö'di tiya ageema ya, efe ka 'di.

¹⁸ I'i yungngo a timi'di tumma na dhidha no taalo agalinggo adene a'da taalo eriidö kide.

¹⁹ Aga Müüsa ka ndadünügü tumma co kadu ma tumma ma Masala nye'd'de afa ma seriye ka tiki, a'duga eriidö ma leefo nja nakoromo nja 'biidi nja musa tammo dhöyö mo nja ndhaaru asanna ka Sorne ma seriye tiya iini nja kadu nye'd'de kungngo.

²⁰ İkirı ka tiki, "Eriidö ma timi'di tumma na Masala ka tiki aaga no eege kungngo aaga tafa kide."

²¹ Afada atasanna eriidö ka fangga nja eema ma linggo ma Masala nye'd'de kungngo.

²² Tumma dhorro seriye iki a'da asaasa eema nye'd'de tagunadene ana eriidö, üürü eriidö taalo ya, taalo tatoroko kara ta'dugadene.

23 Üürü koronggore ma eema ma 'dotombo'do ama ma tatanggala ana eema tiya, aya ma 'dotombo'do ka eyi tiya iini ama tatanggala ana eema ma tîrri ya agii'bi i'i ya.

24 Kudumma Almasihi taalo inynyo a 'buugu tiya insili ya kalinggo adene ana iisine ya, yungngo a koronggore ma timin'da ya, lakiini i'i inynyo 'dotombo'do ka eyi tiya eene abbü 'dala ka Masala kidha ka üüdü ma angga.

25 Taalo kudumma iini a'da ümmünü eyi yiini a Masala a naguuru afa uugaara ma ka'boge ya icci co 'buugu tiya Insili dhindho ya ta ungodho ka ürüünü ana eriidö a'da taalo eriidö yiini ya miini.

26 I'i ya ma tadhügürü 'bucca jiddi ma 'bühülü ka tarü'bü adene, lakiini i'i abbü 'dala ta ungodho a'da asa nagürüünü takete ka tatüümö ma tagala tatoroko iini ka tümünü eyi yiini a Masala kada nüümö ma tîrri.

27 Kadu 'do kara taaya ta ungodho a Masala kara tümünü eege.

28 Nggeege afe'de Almasihi agümmünü eyi yiini kada nüümö ma tîrri ta ungodho ma ta'duga tatoroko na kadu kadhabbu assa ka abbü 'dala afe'de, taalo kudumma ma tam'baga, lakiini ma tö'dö toolona kadu no indhigî i'i no.

10

Almasihi agirri ta ungodho ka üüdü ma kadu nye'd'de

1 Seriye i'i yungngo a koronggore ma eema tiya a'diila ya ungunu tö'dö ya taalo tumma ma timin'da eege kamiini ka eyi tiya eene. Nggeege

taalo kara tambaanya a tiri tanno miini no neene kara talingo a naguruunu ma tanangnga tanna ka Masala kete iini no kada dhorro.

² Uuru nggeege, eege taalo tagussu ka nanggeedi ma tam'baga afe'de ana tiri toothi nye'd'de? Kudumma kadu tanno ummu Masala no kara ta tanggala ka tatoroko tanno eene, ta ungodho, lakiini tagussu aleefe tanna kene ka nanggeedi tatoroko tanno eene ka talingo no.

³ Tumma ma tiri tanno o'do kama tagigi ma tam'baga ma naguruunu

⁴ lakiini erido ma nagodha nja nakoromo taalo kara tambaanya tagala tam'baga.

⁵ Nggeege yunggo Almasihi ka tiki a Masala kini ka ndakete koo'do ka 'buhulu, iki,
"Taalo o'o nasaasa tiri nja eema ma taraana,
lakiini nagalingo ada o'o tuu'da a'a.

⁶ Taalo o'o nadhodho kudumma ma eema ma erido nye'd'de kagu'dudene ka misi ma tiri alla tiri ma tagala tatoroko.

⁷ Iki a'a ka tiki, 'Ka Masala a'a nunggo nara to'do,
no'do talingo linggo nuudu
afa ma sorne ka teema tumma ma a'a kunggo.' "

⁸ Iki ka dhidha, "Tiri nja eema ma taraana nja tiya agu'dudene ya, ka misi ma tiri ya, nja taradene ma ta'duga tatoroko ya, taalo o'o nasaasa, o'o taalo na dhodho meene," a'da seriye asaasa eege katalingo adene.

⁹ Afada iki, “A'a nungngo nara tö'dö talinggo linggo nüüdü.” Naadha ka linggo tanno dhidha no ara ka talinggo na asigi kide no.

¹⁰ Kudumma ma maraada ka küünidene, angnga kada insili ana Yasu Almasihi ya tuu'da tanno iini ka takirri iini ta ungodho.

¹¹ Ta'boge ma Yahüüdü a'dingnge ana ko'do ma tara eema ma erüüdö ka eyi tiya eene a naguuru, eege taalo kara tambaanya ta'duga tatoroko.

¹² Lakiini ka ta'boge tiya ka tirri a naguuru in'dili ma ta'duga tatoroko ya, emmi ka nüsö ma kuri tanno Masala.

¹³ I'i 'bitingngö indhigi Masala a'da man-angnga diidi miini kini ka uune ka teene.

¹⁴ I'i anangnga kadu niini ka anangnga eege ka tinsili ka'diila ta'billi a tirri ka ungodho.

¹⁵ I'i yungngo a Koronggore tiya Insili ya ka tirina angnga afe'de iki a'da,

¹⁶ “Uugaara iki, Timi'di tumma no eege kungngo eede kara tami'daana nja eene, nagürüünü no, ara tö'dö no.

Ara a'a a'a tanangnga seriye yeede kene ka nanggeedi,
navigiri ada kene ka nanggüüdü.”

¹⁷ Iki afe'de, “Taalo a'a nara tagiigi tatoroko neene nja tam'baga tanno eene afe'de.”

¹⁸ Ka tatoroko kara ta'dugadene nye'd'de kungngo ya, taalo nüimö ma tirri ma tatoroko afe'de.

Tumma ma tidhi oona ku'bu

19 Nggeege nagöre eede, kamma angnga dhorro ma tara co 'buugu tiya Insili dhindho ya ana eriidö tiya Yasu.

20 Ndama fiini ya issi ya efe ka 'di ya, afa'danja angnga a ten'di tammo a tuu'da tanno iini.

21 Kudumma ma ta'boge ungnö aja idhindhä afa ka 'di ma Masala,

22 kada kete ka Masala ana eedi ma timin'da a tamma nye'd'de, a nanggeedi ka tinsili a'da taalo niimö ya toroko ya kide, a tuu'da naaja tagoodene a 'biidi tiya insili ya.

23 Kada kafa ka tindhigi tanno aja ka tema no, angnga tafa takeele ka riifö, kudumma Masala madho ka fiini ka tumma tanno oono ka tema no.

24 Kada kafaana ka oona, angnga tagamünügü njaana ko'do a tasaasa ajeene nja linggo tanno a'diila no.

25 Aaga fa tarumeene ka tamiimi ma tema afa ma kadu könö ana kada kalinggo, lakiini aaga amünügü njaana ko'do dhidhdha afa maada ka tussu a'da asa uuru ma Masala takete kunggo.

26 Üürü kagüünä angnga tam'baga ndama eyi tiya aja, ara angnga taluna tussu eema ma timin'da, taalo tirri ma eriidö kara ta'duga tam'baga ka kadu ka oona.

27 Lakiini tindhigi ma ri'ba ma uuru ma Masala kara tümme kadu mamana ka issi kinyogo kadu na diidi Masala no.

28 Ömö'di ya anu ka tumma tanno Müüsa ya, ara teyi a'da taalo 'bangnga miini kide a kadu keera katadinö kide nja eene ka tiidoona.

29 Kiki aaga nya, ara tapusu adene na ömö'di

tiya asiraana ka 'Bii'bala ma Masala ana uune, ya agüüní midhi ku'bu ana i'i afa niimö tiya taalo insili ya, eriidö ma tamin'di tumma tanangnga i'i ka tinsili, i'i ya ageela Koronggore ma türü ya?

³⁰ Kussu angnga ömö'di ya iki, “Ta'diinö kungngo eede, a'a nungngo nara tümümü kadu.” Iki afe'de, “A'da Uugaara assa kara tümümü kadu niini.”

³¹ Am'ba ka ömö'di tiya ara ta'dinggö ka Masala tammo efe ka 'di mo ka niisö.

³² Aaga kiiği naganuuru na dhidhdha no, ada ka tadhügürü aaga takakardha ku'bu a'da asa aaga tagussu fiini ma töyeene.

³³ A kadu tagalinggo aaga, keela aaga ka naguuru töccö asa aaga ta unggodho nja kadu tanno agalinggo adene nggeege no.

³⁴ Kosso aaga ka dhügürü nja kadu ma pabu-usu, ana eema tiya ada ka'dugadene ya kakidhi aaga oona ku'bu a dhodho kudumma ada ka tussu a'da eema ungngo ada adhabbu ara ta-neene ta'billi.

³⁵ Aaga fa tari'ba kudumma eene kara tö'dö a talingnge kadhhabbu.

³⁶ Aaga idhi oona ku'bu amang kada talinggo linggo na Masala aaga taluna timi'di tumma noono.

³⁷ Sorne iki, “Kudumma iini kete kungngo ara tö'dö areere,
taalo ara tadoono ku'bu.

³⁸ Ömö'di ya a'diila ka eedi ya tefe ka 'di a tamma.

A kini kara tapadaga oona keere afe'de ya,

taalo a'a nara tamma kini.”
 39 Taalo angnga ka kadu na padaga oona keere kaaya no, lakiini kadu na amma koolonadene no.

11

Tamma ka Masala

¹ Tamma ka Masala a'da ussu a'da niimö yaaja tindhigi ya, angnga tamma ka niimö tiya aja ka titaalo kijöögö ya.

² Tamma na kadu ma 'billi ka anangnga Masala ka tamma kene.

³ A tamma kussu angnga a'da Masala marü'bü 'büdhülü a tamma, manangnga niimö ya ijidene ka titaalo ijidene.

⁴ A tamma Habiil ümmünü eyi yiini a Masala kada niimö ma tirri a tagii'bi tirri na Kayiin, a Masala tamma kini a tamma a'da ya insili oono ka tamma ka niimö ma tirri tiya iini, aleefe tema a tamma a'da eyi.

⁵ A tamma Masala ma'diniga Akanuk kono ka 'dotombo'do a'da taalo iji inde, taalo ömö'di ma taluna i'i kudumma Masala ka ta'diniga i'i kono ka 'dotombo'do. Kini ka tüfürü co 'dotombo'do ya, iki sorne a'da Masala mamma kini.

⁶ Lakiini üürü taalo tamma ma Masala, taalo Masala mara tamma ka ömö'di tiya taalo amma kono a'da oogo ma tefe ka 'di mamana eema a kadu tanno asaasa oogo dhorro no.

10:38 10.38 Habakök 2.3–4 **11:3 11.3** Takwiin 1.1; Tüüsü ma Nakaaru 33.6, 9; Yühanna 1.3 **11:4 11.4** Takwiin 4.3–10 **11:5 11.5** Takwiin 5.21–24

7 Tamma eege kungngo kanangnga Nööh ka taföönyö tumma na Masala ma eema tiya ungunu tö'dö ya a'da taalo ijöögö, a ri'ba tüssümü atarü'bü mürkabü ma toolona kadu ma 'di tiya iini. A tamma tanno iini agümmünü kadu ma 'büdhülü akarna ka ta'diila tanno ö'dö a tamma no.

8 A tamma ka anangnga Abrahiim ka föönyö tüssümüneene na Masala, ungeene aco anya tammo Masala ka tiki iini akarna kide mo, ö'dö kürö ndama iini ungeene taalo ussu kita iini kara co ya.

9 Tamma ka anangnga i'i ka tanna ka 'büdhülü tiya Masala ka tiki iini akarna kide ya, afa tajeene adaganna ka angga nja Ishak nja Yaguub, eege no osso ka tumma tanno ungodho ya.

10 Kudumma iini ka takindhigi anya ma kadese ma Masala ka tarü'böönö ma takindinaanogo mo.

11 Tamma eege kungngo ka anangnga Abrahiim kanda inggiyö a Sara ka eyi tiya oono ma mele, anangnga i'i kada pupa, kudumma iini ka tüssümü i'i ka'diila ada imi'di tumma.

12 Madageene ka ömö'di ungodho anda kete ka teyi, kadaada kadhabbu ököje nja midigi ma 'dotombo'do ököje nja ndamugu ma tinggini ma to.

13 Kadu no in'dili kaaya ka tamma tanno eene a'da taalo kaduna nüimö ya Masala ka tadirina eene ya, lakiini kijöögö ndama ku'b'ba kamma kide kussu a'da eege ka kajeene ka 'büdhülü.

14 A kadu na eema tumma no, kussu adene tumma neene a'da eege kawwa anya ma eyi tiya eene.

15 Kene kara tagiigi 'buugu yeene ka öö'dö kürö ndama iini ya, kara taduna fiini ma tafada.

16 Lakiini eege 'bitingngö kawwa anya ma 'diila mo ka 'dotombo'do, yungngo a Masala taalo mara tana modolo ma ta Masala tammo eene kudumma oono mungngo mindinaana anya eene.

17 A tamma kafa ka Abrahiim ümmünü 'bii'bala yiini ya ungodho ya Ishak ka tatendhe ma tirri ka Masala ka asaasa tussu eedi yiini. Abrahiim ümmünü i'i a Masala a'da i'i yungngo Masala ka tirina tumma tami'daana iini.

18 Yungngo iini katiki iini, "Ara kadaada tanna küdü kadhabbu ana Ishak."

19 Abrahiim iki kide a'da Masala ma ambaanya tiji kadu ka inde, afeene afa Abrahiim afada a 'bii'bala tiya iini ka inde.

20 Tamma ka anangnga Ishak ka anangnga baraka a Yaguub nja Iso ma eema tiya ara tö'dö ka'diila ya.

21 Tamma ka anangnga Yaguub ka anangnga baraka a laala tiya Yüüsif kini ka ndakete ka teyi, üürü kidha ma Masala amang kini ka anangnga oona ka kuufi ma tino tiya iini.

22 Tamma ka anangnga Yüüsif ka tirina eema ma laala tiya Israyil, kini ka ndakete ka teyi ma tö'dö kürö tanno eene ndama Misiri adirina kita eene kara co tatü'bü i'i kide ya.

11:17 11.17 Takwiin 22.1-14 11:18 11.18 Takwiin 21.12

11:21 11.21 Takwiin 47.31 11:22 11.22 Takwiin 50.24-25;

Tö'dö kürö 13.19

²³ Tamma eege kungngo ka anangnga pupa ya Müüsa nja niimö tammo iini kini ka tageenedene, kaküdhü i'i a nagatereene kiidoona, kudumma eene kiji 'bii'bala ka'diila kitaalo kari'ba a tumma tanno uugaara ma Misiri.

²⁴ Tamma ka anangnga Müüsa kini ka ndasere aanu kada 'bii'bala tiya 'badaada tammo Faröön.

²⁵ Amma ka toso ka dhügürü nja kadu tanno Masala, anu ka eema ma tanangnga i'i ka tüüni tam'baga ya.

²⁶ Amma ka tamidhidene ma Almasihi ara kaanu ka almaala ma Misiri ya tindhä ya, kudumma iini ka tussu a'da ara i'i sa kaduna talingnge.

²⁷ A tamma akunggeene Müüsa ka Misiri a'da taalo ari'ba a tagoroo'bo ma uugaara ma Misiri, i'i ya idhi oona ku'bu kudumma iini kiji ömö'di ya taalo ijidene ya.

²⁸ A tamma agalinggo adene Taanyara ma tada'da ka eriidö tiya asananja ku'bu ya, iidi tadhangga ma inde tümmü laala ma Israyil ya dhidha ka oona.

²⁹ A tamma kungngo laala ma Israyil ka tada'da to ma Dhöyö mo afa moonno ka rume kungngo, yungngo a kadu ma Misiri kasaasa tada'da ka'duuru 'biidi.

³⁰ A tamma ka anangnga ndhiidhö ma Ariiha ka tarüdü, a kadu ma Israyil ka tagu'daana oogo ko'do a füngngö iidümmü afünü eera.

³¹ A tamma ka konjoko Rihab ma madatemelö mo taalo magiididene nja kadu tanno oroko na

11:24 11.24 Tö'dö kürö 2.10-12 **11:28 11.28** Tö'dö kürö
12.21-30 **11:29 11.29** Tö'dö kürö 14.21-31 **11:30 11.30** Yashu
6.12-21

taalo kaföönyö eema no, kudumma oono ka tafa ka kadu ma ünggü ma Israyil.

³² Ara a'a tiki nya afe'de? Taalo fiini eede ma tadirina tumma ma Jadaon nja Baarak nja Samsüün nja Yaftah nja Dawud nja Samwiil nja nagane'bi.

³³ A tamma neene kagii'bi kageema koro'bo nja kadu ma naanya, kadagii'bi eege, kadagalinggo ta'diila, kaduna nümö ya Masala ka tiki ya, keere ka naniinö ma agaamu.

³⁴ Kadadhülü nagonggo'do ma issi, katulu'bi ka tagirinadene a kulu'ba, kadagii'bi tagi'di neene, kana türü ka koro'bo kadagii'bi nasigira ma nadiidi neene.

³⁵ A tamma ka anangnga iya ka'duga kadu neene na aaya no katafiki'dö, anno takapusu adene kanu ka tamma ka tonjokodene amang kene taluna tafiki'dö na 'diila no.

³⁶ A könö tabbü adene kadagüünü midhi ku'bu ana eene nja könö afe'de timi'didene a nagili nja tanna ka pabuuu.

³⁷ Eege ka tadüdiridene a niigisi, kadhagaana eege ku'bu teera, kagirina eege a magulu'ba, kunggeene ana orogo ma kidheefele ka oona nja orogo ma ki'biini ka oona, küünü ada eege ku'bu, küünü tatoroko ana eege, küünü midhi ku'bu ana eege.

³⁸ 'Büdhülü 'do taalo yeene kalöole ka dhüile nja na'dikinya nja kubumba nja kijeene ma 'büdhülü.

³⁹ Kadu no in'dili kagamma kene kudumma ma tamma tanno eene, lakiini taalo könö ana kene

ka'duga nīimö ya adirinja eene ya.

⁴⁰ Kudumma Masala ka tindinaana nīimö ya a'diila angnga adagii'bi yeene, masaasa a'da kafa tunggeene ungodho eege illi nja angnga.

12

Masala malaana laala yoono

¹ Nggeege kaku'du talüügü angnga ka oona ma kadu tanno adinö kide no, angnga tadhifi eema ya indhi ya toroko nye'd'de ya amma'da kaja ka oona ya, fa kaja angnga tagiisö a tidhi oona ku'bu ya dhonggoro kaja kidha ya.

² Kada kigigi iye ka Yasu, i'i ya Uugaara ma tamma tiya aja tatiimö tamma naaja ya, akambaanya tūmmöönö ma salii'bi ya taalo modolo magu i'i, kudumma dhodho tanno indhigi i'i no, ikiri ka temmi ka nīsö ma kuri tanno kööyö tiya Masala.

³ Aaga agiigi ka ömö'di tiya adhügürü adakidhi oona ku'bu ma eema tiya kadu tanno oroko no ka takirimi i'i ya, ii'di aaga tanggaaga tagi'di kide keere, aaga taadha.

⁴ Ka ta'beene tanno ada ma tanu ka tam'baga, taalo aaga kala 'buugu ma tuuru eriidö co.

⁵ Küürü aaga ma tumma tafünügü ko'do tanno Masala ka tagadünügü aaga kada laala no, "Fa tamidhi talaana na Uugaara, 'bii'bala eede, o'o tafa tagi'di kini ka teela o'o.

⁶ Kudumma ömö'di tiya Uugaara ka asaasa i'i ya, malaana i'i, mabbü ömö'di yoono ka asaasa ya."

⁷ Aaga ümmünaana oona ka talaana kudumma ma linggo anangnga aaga kada laala tiya oono. 'Bii'bala inggide a pupa tiya iini ka titaalo alaana i'i?

⁸ Üürü aaga taalo kalaadene nye'd'de kada laala tiya oono ya, nggeege aaga ka laala ma nyooro.

⁹ Üürü kafaafa ma angnga kalaana angnga, angnga tari'ba angnga taföönyö tumma neene, taalo angnga taföönyö tumma na Pupa tiya aja ka nagoronggore adha, amang kaja taduna tefe ka 'dī?

¹⁰ Kafaafa ma angnga kakalaana angnga a naguuru kadhilla a tussu kide tanno eene, lakiini Masala malaana angnga ma ta'diila ma eyi tiya aja amang kaja toso ka tinsili tanno oono.

¹¹ Aja ka taleefe a talaadene ya, angnga tagoroo'bo taalo dhodho, lakiini keere kungngo a kadu na kalaadene no saga taduna talingnge ma ta'diila miini.

¹² Nggeege aaga 'dinigi iisine naada na ki'di no coo'do, aaga tafa ka uune tanno ada na 'deedene no ka kīdhö.

¹³ Aaga ungeene ka fiini ya dhidho ya, ii'di ömö'di ya sogo'do ya taser'de lakiini a'diila.

Aaga fa tanu ka Masala

¹⁴ Aaga kardha ku'bu aaga ta'diila nja kadu nye'd'de, aaga taneene taneene na insili no, kudumma ömö'di tiya anu ka tinsili ya, taalo ara tiji Uugaara.

¹⁵ Aaga adinö ko'do anggaaga ömö'di tüüni ada eyi yiini ku'bu afada ka türü ma Masala, aaga fa

tafeene nja tiya taalo a'diiri, ya aga'da taneene anangnga kadu ka toroko nye'd'de.

¹⁶ A ömö'di öccö ana kada tafa tatemelö afa taa'baga afa Iiso ya adanege ana baraka ma 'bii'bala tiya dhidhdha ya a kuri unggodho.

¹⁷ Kussu aaga afe'de a'da kini ka asaasa ta'duga baraka ya pupa tiya iini, i'i taalo aduna fiini ma taadha ka tatoroko a'da i'i agasaasa baraka a fara ka iye.

¹⁸ Taalo aaga kakete ka 'dikinya ma Siina, aaga tümümü oogo ka oona ana issi ka finne ana ndüüli nja tadhigö nja tanya tiya iisö dhindho no,

¹⁹ fara ma tiniidö a tumma ma kadu tanno toodo kide no, kitaalo kasaasa taföonyö tumma afe'de.

²⁰ Lakiini kudumma eene taalo ka kambaanya eema ya adirinja eene ya, "Salla niimö ma eriidö saga taada anya ka oona mara tiridene meyi."

²¹ Eema ya ijidene ya ari'ba 'do salla Müüsa ka eyi tiya iini iki, "Kagu ri'ba a'a na'deedene ka oona."

²² Lakiini kakete aaga ka 'dikinya ma Sahyüün, ka anya ma Masala ma efe ka 'di mo Örsaliim ma 'dotombo'do, nja kadhangga kö'dö aaga na alif kadhabbu aaga tüünä taanyara.

²³ Co kaniisa ma kadu tanno ageenedene ka dhidha no, nagareene tanno eene ka takiridene ka 'dotombo'do no. Kö'dö aaga ka Masala ma tahükümü kadu nye'd'de no, ka nagoronggore ma kadu tanno a'diila no na tiimö nye'd'de no.

²⁴ Ka Yasu ya anna ka söödö ma timi'di tumma ma 'bitingngö no, eriidö ya asananja ku'bu ya agii'bi eriidö ya Habiil ya.

²⁵ Aaga adinö ko'do kudumma ada kara tanggaaga tanu ka ömö'di tiya eema a tumma ma Masala ka 'büdhlülü. Üürü taalo kadulu'bi ka tapusu adene, angnga sa kara tadulu'bi nya kaja kara tapadaga keere ka tumma ma ömö'di tiya eema ndama 'dotombo'do ya?

²⁶ I'i yungngo a tumma tanno oono ka tagi'di 'büdhlülü koona ka uuru tanno miini no, lakiini 'bitingngö akageema nja angnga iki, "Ara a'a tagi'di 'dotombo'do koona taalo 'büdhlülü ungodho i'i afe'de."

²⁷ Tatiraana niini a'da, "Ta ungodho afe'de," nussudene a'da eema ya arü'bü adene ya ara tatinggi'di itaalo, ara ya taalo tatinggi'di ya a tütü.

²⁸ Nggeege angnga tamana ta'diila a Masala kudumma aja ka taduna tauugaara na taalo ka'digi'di ajeene ka oona no, kada amana ta'diila angnga tagamma ka Masala a ri'ba a tinsili ma eedi na Masala ka tamma kide no.

²⁹ Kudumma "Masala tammo aja oogo ma issi tanno afinne eema."

13

Talaana na eere no

¹ Aaga tasaasa ajeene ma tanagöre.

² Aaga fa tüürü ma kajeene, nggeege kadu könö kagüünü tatafala a kadhangga a'da taalo kussu.

³ Aaga kiiḡi tumma a kadu tanno ka pabuusu no, afa maada ka tanna ka pabuusu nja eene kungngo, aaga tagiiḡi kadu na pusudene no afa maada ka tapusu adene ka tuu'da kungngo.

⁴ Fa ka kadu nye'd'de kümmü tarna dhorro kafa kide, a 'buugu ma füngngö ma tanyuri tinsili, kudumma Masala mara saga tapusu kadu na oroko no nja katemelö.

⁵ Aaga fa tasaasa almaala kada niiimö tiya agu'daana ya, aaga tamma ka tiya unngo kada ya, kudumma Masala ka tiki,
“Taalo a'a ara tüürü ma o'o
nitaalo nara tafa küdü.”

⁶ İkirı angnga kara tagamma, angnga takiki,
“Uugaara mafa kede taalo a'a nara tari'ba,
ara ömö'di tüünı minna ana a'a?”

⁷ Aaga kiiḡi katalaana naada na tünügü tumma ma Masala aaga no, aaga iiri eege kaga-neene nya kaaya nya aaga kinyi tümmü Masala neene.

⁸ Yasu Almasiıhi i'i ya miini ka ooso ana uuru tanno nja ta'billi.

⁹ Aaga fa to'd'do ka tatoroko keere ma talaana tanno eefe kada tonggoonyo, ara ta'diila adha ada kara takıdhö ka nanggeedi a türü, taalo kuri ma tamasaladene ya taalo tö'dö keere a niiimö a kadu tanno akuri no.

¹⁰ Misi ma tirri mungngo aja taalo ama ma ka'boge tanno alinggo ka fangga kaguri kide.

¹¹ Kudumma eema ma eriidö ya uugaara ma ka'boge kaco iini ka 'Buugu tiya Insili dhindho ya, kada tirri ma eema tiya toroko ya, lakiini

tuu'da ma eema ma eriidö ya katinyogo kürö ma 'booro.

¹² Yungngo a Yasu ka teyi kürö ka ñnye ma anya, amang kini taagala kadu ka oona ana eriidö tiya iini.

¹³ Kico aago kini kürö ka 'booro, angnga toso ka modolo miini.

¹⁴ Taalo anya ma öreene ka 'büd'hülü kide, lakiini angnga kasaasa anya mara tö'dö mo.

¹⁵ Kadafünügü eere ya Masala ko'do turi kungngo, a tirri ma tafünügü ko'do ana eere ma Yasu ana naniinö tanno aja.

¹⁶ Aaga fa tüürü ma linggo tanno a'diila no, aaga amünügü njaana ko'do, nggeege afeene nja eema ma tirri ya Masala ka tamma kide ya.

¹⁷ Aaga aföönyö tumma na naguugaara tanno ada, aaga tamma ka tumma tanno eene. Kudumma eene ka tinigöögö ma aaga afa ma Masala ka anangnga eema eene. Aaga aföönyö tumma neene amang kene talinggo a dhodho, taalo a müürü üürü eege kalinggo a müürü, taalo kara tö'dö keere a niimö.

¹⁸ Aaga fara ka Masala kudumma ungngo. Kussu ungngo tinsili ma nanggeedi tanno iidï, kasaasa ungngo tüünï eema ya a'diila ya turi.

¹⁹ Nasaasa a'a tumma no kada 'do aaga tafara ka Masala, amang ka Masala tapadaga a'a kada kannareere.

²⁰ Masala ma ta'diila mafiki'dö ndama inde ana eriidö ma tafi'di tumma turi ta'billi, tadasaana ma kidheefele ya dhabbu ya Uugaara yaaja Yasu.

²¹ Manangnga aaga kada kadu dhorro, aaga tal-
inggo linggo ma eyi tiya oono ka eema nye'd'de
ka'diila malinggo kaja, moonoo ka tamma kide
ana eere ma Yasu Almasihi ya idhindhî ta'billi
turi. Amiin.

²² Nasaasa aaga nagöre eede, a'da aaga tidhi
oona ku'bu kudumma waraga tiya eede ya ma
tafünügü ko'do, kudumma eede ka tarigiri ada
aaga taalo adhonggoro.

²³ Nasaasa aaga aaga tussu a'da örre yaaja
Timosaws kapa kini ndama pabuusu. A kini ka
tö'dö areere ara a'a tö'dö nja eene ma tassa kada.

²⁴ Aaga ööjülü kadu no alaana aaga no nye'd'de
nja kadu ma kaniisa nye'd'de. Kadu na ka Italiya
no kööjülü aaga.

²⁵ Fa ka türü tanno Masala ka neene nja aaga
nye'd'de kungngo.

Katcha

Katcha-Kadugli-Miri: Katcha (Old Testament)

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Katcha-Kadugli-Miri)

Contributor: ECS Diocese of Khartoum Translation Department

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

bc98a4a0-1c85-5c7a-932a-7dcefd213f80